EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2025 06 04
COM(2025) 619 final

Rekomendacija

TARYBOS SPRENDIMAS

kuriuo nustatoma, kad Rumunija nesiėmė veiksmingų priemonių, kuriomis būtų atsižvelgiama į 2025 m. sausio 21 d. Tarybos rekomendaciją

Rekomendacija

TARYBOS SPRENDIMAS

kuriuo nustatoma, kad Rumunija nesiėmė veiksmingų priemonių, kuriomis būtų atsižvelgiama į 2025 m. sausio 21 d. Tarybos rekomendaciją

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 126 straipsnio 8 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

kadangi:

(1) pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 126 straipsnio 1 dalį, valstybės narės turi vengti perviršinio valdžios sektoriaus deficito;

(2) Stabilumo ir augimo paktas yra taisyklių rinkinys, kurio pagrindinis tikslas yra siekti užtikrinti patikimus valstybės finansus, – priemonė sudaryti geresnes sąlygas kainų stabilumui ir dideliam tvariam augimui, leidžiančiam kurti naujas darbo vietas. Stabilumo ir augimo pakto dalis – 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1467/97([1]) dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo, kuris priimtas siekiant skatinti kuo greičiau panaikinti perviršinį valdžios sektoriaus deficitą;

(3) 2020 m. balandžio 3 d. Taryba pagal SESV 126 straipsnio 6 dalį priėmė Sprendimą (ES) 2020/509([2]) dėl perviršinio deficito susidarymo Rumunijoje, nes Rumunija 2019 m. planavo nesilaikyti deficito kriterijaus, ir pagal SESV([3]) 126 straipsnio 7 dalį priėmė rekomendaciją panaikinti perviršinį valdžios sektoriaus deficitą ne vėliau kaip 2022 m.;

(4) 2021 m. birželio 18 d., atsižvelgdama į didelį ekonominės veiklos susitraukimą dėl COVID-19 pandemijos, Taryba pagal SESV 126 straipsnio 7 dalį priėmė patikslintą rekomendaciją([4]), kuria Rumunijai rekomendavo ne vėliau kaip 2024 m. ištaisyti perviršinio deficito padėtį;

(5) pagal SESV 126 straipsnio 8 dalį 2024 m. liepos 26 d. Taryba priėmė Sprendimą (ES) 2024/2130([5]), kuriame nustatyta, kad Rumunija nesiėmė veiksmingų priemonių, kuriomis būtų atsižvelgiama į 2021 m. birželio 18 d. Tarybos rekomendaciją. 2024 m. liepos 26 d. Tarybos sprendime atsižvelgta į tai, kad kitas perviršinio deficito

---

1 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo (OL L 209, 1997 8 2, p. 6).

2 2020 m. balandžio 3 d. Tarybos sprendimas (ES) 2020/509 dėl perviršinio deficito susidarymo Rumunijoje (OL L 110, 2020 4 8, p. 58).

3 2020 m. balandžio 3 d. Tarybos rekomendacija (ES) 2020/C 116/01 panaikinti perviršinį valdžios sektoriaus deficitą Rumunijoje (OL C 116, 2020 4 8, p. 1–3).

4 2021 m. birželio 18 d. Tarybos rekomendacija (ES) 2021/C 304/24 panaikinti perviršinį valdžios sektoriaus deficitą Rumunijoje (OL C 304, 2021 7 29, p. 111–115).

5 2024 m. liepos 26 d. Tarybos sprendimas (ES) 2024/2130, kuriuo nustatoma, kad Rumunija nesiėmė veiksmingų priemonių, kuriomis būtų atsižvelgiama į 2021 m. birželio 18 d. Tarybos rekomendaciją (OL L, 2024/2130, 2024 8 1).

procedūros etapas (t. y. patikslinta Tarybos rekomendacija pagal SESV 126 straipsnio 7 dalį dėl perviršinio deficito panaikinimo), vyks po to, kai pagal Reglamento (ES) 2024/1263 11 straipsnį ir 36 straipsnio 1 dalies a punktą bus pateiktas nacionalinis vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinis struktūrinis planas;

(6) 2024 m. spalio 25 d. Rumunija pateikė pirmąjį nacionalinį vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą, kaip reikalaujama pagal Reglamentą (ES) 2024/1263. Planas apima 2025–2028 m. laikotarpį, o jame pateiktas fiskalinis koregavimas paskirstytas per septynerius metus. 2025 m. sausio 21 d. Taryba priėmė rekomendaciją, kuria pritariama Rumunijos nacionaliniam vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniam struktūriniam planui([6]);

(7) 2025 m. sausio 21 d. Taryba pagal SESV 126 straipsnio 7 dalį priėmė dar vieną patikslintą rekomendaciją, kurioje Rumunijai rekomenduojama iki 2030 m. ištaisyti perviršinio deficito padėtį([7]). Taryba rekomendavo Rumunijai taisomąjį grynųjų išlaidų([8]) planą pagal Reglamento (EB) 1467/97 3 straipsnio 4 dalį, kuriame nustatytas toks didžiausias grynųjų išlaidų augimo tempas: 5,1 % 2025 m., 4,9 % 2026 m., 4,7 % 2027 m., 4,3 % 2028 m., 4,2 % 2029 m. ir 3,9 % 2030 m., kuris atitinka didžiausią bendrą augimo tempą, apskaičiuotą atsižvelgiant į 2023 m., t. y. 20,2 % 2025 m., 26,0 % 2026 m., 31,9 % 2027 m., 37,6 % 2028 m., 43,3 % 2029 m. ir 49,0 % 2030 m. Taryba nustatė 2025 m. balandžio 30 d. terminą, iki kurio Rumunija turėjo imtis veiksmingų priemonių ir pateikti būtinas priemones kartu su 2025 m. metine pažangos ataskaita, kuri turi būti pateikta Komisijai pagal Reglamento (ES) 2024/1263 21 straipsnį;

(8) kol kas Rumunija nepateikė metinės pažangos ataskaitos dėl veiksmų, kurių imtasi atsižvelgiant į 2025 m. sausio 21 d. Tarybos rekomendaciją ištaisyti perviršinio deficito padėtį, ir dėl reformų ir investicijų, kuriomis grindžiamas koregavimo laikotarpio pratęsimas, įgyvendinimo;

(9) įvertinus priemones, kurių Rumunija ėmėsi atsižvelgdama į 2025 m. sausio 21 d. Tarybos rekomendaciją, galima daryti toliau pateikiamas išvadas. Šis vertinimas atliekamas remiantis Eurostato rezultatų duomenimis, Komisijos 2025 m. pavasario prognoze ir kita Komisijos turima informacija;

(10) remiantis Rumunijos pateiktais ir Komisijos (Eurostato) patvirtintais biudžeto rezultatų duomenimis ir Komisijos skaičiavimais, 2024 m. grynosios išlaidos padidėjo 19,9 %. Komisijos 2025 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2025 m. grynosios išlaidos išaugs 5,4 %, t. y. viršys 2025 m. sausio 21 d. Tarybos rekomendacijoje nustatytą didžiausią 5,1 % ribą. Kaip santykis su BVP, 2025 m. prognozuojamo grynųjų išlaidų augimo tempo ir rekomenduojamo didžiausio augimo tempo skirtumas yra 0,1 % BVP. Vertinant 2024 ir 2025 m. kartu, Komisija prognozuoja, kad 2024 ir 2025 m. bendras grynųjų išlaidų augimo tempas bus 26,4 %, taigi viršys 2025 m.

---

6 2025 m. sausio 21 d. Tarybos rekomendacija, kuria pritariama Rumunijos vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniam struktūriniam planui, OL C/2025/647, 2025 2 10.

7 Visi dokumentai, susiję su Rumunijos perviršinio deficito procedūra, pateikiami: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/excessive-deficit-procedures-overview/romania_lt.

8 Grynosios išlaidos apibrėžtos Reglamento (ES) 2024/1263 2 straipsnio 2 dalyje kaip valdžios sektoriaus išlaidos, atėmus i) palūkanų išlaidas, ii) diskrecines pajamų priemones, iii) Sąjungos programų išlaidas, kurios visiškai atitinka pajamas iš Sąjungos fondų, iv) nacionalines išlaidas bendram Sąjungos finansuojamų programų finansavimui, v) bedarbio pašalpų išlaidų ciklinius elementus ir vi) vienkartines bei kitas laikinąsias priemones.

sausio 21 d. Tarybos rekomendacijoje nustatytą rekomenduojamą 20,2 % didžiausią bendrą augimo tempą. Kaip santykis su BVP, 2024 ir 2025 m. bendro grynųjų išlaidų augimo tempo ir rekomenduojamo didžiausio augimo tempo skirtumas yra 1,7 % BVP. Skirtumą daugiausia lemia didelis valdžios sektoriaus einamųjų išlaidų augimas 2024 m. (palyginti su 2023 m., jos padidėjo 18,7 %), visų pirma viešojo sektoriaus darbo užmokesčio išlaidų padidėjimas 21,5 % ir socialinių pervedimų (įskaitant pensijas) padidėjimas 19,5 %;

(11) dėl didelio grynųjų išlaidų augimo tempo 2024 m. Rumunijos valdžios sektoriaus deficitas padidėjo nuo 6,6 % BVP 2023 m. iki 9,3 % BVP ir gerokai viršijo planuotą 7,9 % BVP deficitą, kurį Rumunija nurodė 2024 m. rudenį. Komisijos 2025 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2025 m. valdžios sektoriaus deficitas sumažės iki 8,6 % BVP. Numatomas deficito sumažėjimas 2025 m. daugiausia atspindi fiskalinio konsolidavimo priemonių rinkinio įgyvendinimą 2024 m. pabaigoje. Šis rinkinys apėmė nominalų darbo užmokesčio ir pensijų įšaldymą ir tam tikras papildomas pajamas didinančias priemones, įskaitant įvairiems sektoriams taikomų fiskalinių lengvatų panaikinimą. Tačiau mokesčių sistemos peržiūra, įtraukta į Rumunijos vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą ir labai svarbi siekiant 2025 ir 2026 m. biudžeto tikslų, neįsigaliojo iki 2025 m. balandžio 1 d., kaip buvo rekomenduojama 2025 m. sausio 21 d. Tarybos rekomendacijoje, kuria patvirtinamas Rumunijos vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinis struktūrinis planas. Valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP padidėjo nuo 48,9 % 2023 m. pabaigoje iki 54,8 % BVP 2024 m. pabaigoje ir Komisija prognozuoja, kad dėl didelio valdžios sektoriaus deficito iki 2025 m. pabaigos jis padidės iki 59,4 %;

(12) todėl Rumunija nepakankamai atsižvelgė į 2025 m. sausio 21 d. Tarybos rekomendaciją. Grynosios išlaidos augo daug greičiau, nei rekomendavo Taryba. Todėl valdžios sektoriaus deficitas išlieka didelis ir kyla pavojus, kad perviršinis deficitas nebus panaikintas laiku, t. y. iki 2030 m. Svarbių lengvinančių veiksnių, į kuriuos reikėtų atsižvelgti vykdant perviršinio deficito procedūrą ir dėl kurių šis vertinimas pasikeistų, nėra, o didelė vidutinio laikotarpio fiskalinio tvarumo rizika, su kuria susiduria Rumunija, yra sunkinantis veiksnys,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Rumunija nesiėmė veiksmingų priemonių, kuriomis būtų atsižvelgiama į 2025 m. sausio 21 d. Tarybos rekomendaciją.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Rumunijai.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė